

Afsluttende rapport

Interkulturel forståelse, samarbejde og fremtidsperspektiver omkring Femernbælt

Interkulturelle Verständigung, Zusammenarbeit und Zukunftsperspektiven um den Fehmarnbelt

Projektet

Beltkids.eu skal hjælpe de 14-16 årige at se chancerne og muligheder, der åbner sig i forbindelse med bygningen af den planlagte faste Femernbæltforbindelse. Netop denne generation unge, der ca. 2020 har afsluttet en videregående uddannelse eller befinder sig midt i uddannelsesforløbet, skal kunne se mulighederne i at blive i regionen, for at kunne udnytte de nye muligheder, der opstår i forbindelse med infrastrukturudbygningen. Men regionen skal også kunne stå frem som attraktiv etableringsmulighed for erhvervslivet, således at virksomhederne, der ser fordelene i at etablere sig i Femernbælt-området, ikke får et problem med at finde den rigtige, kvalificerede arbejdskraft. Afvandrere de unge, kan det i værste fald medføre, at erhvervslivet mister interessen i regionen igen. Og så risikerer Lolland/Falster samt Ostholstein igen blive området, man passerer igennem uden at gøre ophold, og de lokale unge mister perspektiverne.

1. projektmodul i **Beltkids.eu** kørte fra efterår 2010 til april 2011 og blev finansieret af midler fra INTERREG IVa samt effektiv hjælp fra vores sponsorer, der bidrog med "hard- og software" i form af bl.a. tøj, tryksager og hjemmeside. Det er hensigten, at 1. projektmodul skal følges op med flere moduler, således at hele projektprogrammet skal vare ca. 9 år – indtil den faste forbindelse er i gang.

1. projektmodul

havde som hovedoverskrift HVEM ER VI – OG HVEM ER DE ANDRE?, med baggrund i at man ved kun ganske lidt om hinanden, selvom man jo bor så tæt ved hinanden.

Vi blev præsenteret for to skoler – Sundskolen i Nykøbing og Inselschule i Burg på Femern – som begge lige var begyndt at tale om at få tættere kontakt til hinanden.

Sundskolen havde en 8. klasse, Inselschule sit "Leistungskurs Wirtschaft". Begge elevgrupper viste umiddelbar interesse i projektet.

Vi præsenterede vores idéer omkring programmet i 1. modul på et "lære-hinanden-attende-møde" i hver skole:

Valg af Beltkids-logo

Hjemmeside beltkids.eu

Grænseoverskridende kontakt eleverne imellem

Videoprojekt

Klassebesøg

Kærnen i hele projektet var og er stadig, at initiativet til realiseringen af idéerne ligger hos eleverne, naturligvis under vejledning fra projektledelsen og de pågældende lærere.

Kort tid efter klassebesøgene fik Beltkids-holdene udleveret et spørgeskema. Vi spurgte bl.a.:

Har du lært noget nyt om naboerne?

2/3 af Sundskolens Beltkids svarede nej.

Kun 2 svarede med et klart „ja“. Desuden var der svar som "de er jo som vi", "de er mere seriøse med deres skole", "de taler meget hurtigt".

Inselschule Beltkids svarede til næsten lige store dele ja og nej. De fleste kommentarer tog derefter "elevernes uhemmede rygning" på Sundskolens område op som noget, man ikke havde forventet.

Kurz nach den Klassenbesuchen bekamen die Beltkids einen Fragebogen. Wir fragten u.a.:

Hast du etwas Neues über deine Nachbarn drüben gelernt?

2/3 der Beltkids der Sundskole antworteten „nein“, nur 2 sagten „ja“. Außerdem gab es Antworten wie „die sind ja wie wir“, „die meinen es ernster mit ihrer Schule“, „die sprechen sehr schnell“.

Die Beltkids der Inselschule antworteten zu etwa gleichen Teilen Ja bzw. Nein auf diese Frage.

Am ehesten kommentiert wurde das „ungehemmte Rauchen“ der Schüler auf dem Schulgelände in Nykøbing.

Denne udmelding blev modtaget yderst positivt hos eleverne.

Beltkids-aktiviteter

For valg af logo fik vi en grafiker til at sponsorere 3 logo-serier i udkast. Beltkids valgte i skriftlig, anonym afstemning denne serie:

Efter valget fik vi også mulighed for at spørge en af sponsorerne om at stille Beltkids T-shirts til rådighed for os som identitetsskabende tiltag. Vores T-shirts lå klar lige efter juleferien.

Lidt anderledes var situationen mht. hjemmesiden „Beltkids.eu“. Planerne var, at hjemmesidens ”skelet” skulle udarbejdes af en sponsor, hvorefter Beltkids selv skulle sørge for at ”fylde på” med indhold. Hjemmesiden

skulle desuden være Beltkids-kontaktforum, fordi vi af forskellige grunde ville se bort fra anvendelsen af sociale netværk og fora. Det forløb nu lidt anderledes: vores sponsor stod 100% for hjemmesiden, som fremstår i dag i en statisk udformning uden den store, løbende ajourføring. I stedet for holder Beltkids på eget initiativ kontakt med hinanden – via Facebook. En god ting, som har vores fulde support, men vi vil også fremhæve, at vi ikke tager ansvar for eventuelle, utilsigtede følger af kanaliseringen igennem Facebook.

Videoprojekt og klassebesøg

Oprindeligt ville vi også gennemføre en udveksling af videoclips via vores homepage. Videoerne skulle optages med mobilen eller med kamera. Småfilmene skulle derefter klippes sammen til en egentlig videofilm, som kunne præsenteres på et af klassebesøgene. Også her skete der noget andet, for vores planer blev opfattet anderledes og gennemførtes på en anden måde.

Der var planlagt 2 klassebesøg: 1 x på Sundskolen, 1 x på Inselschule. På første besøg skulle præsenteres de færdige videoclips, på det andet besøg den færdige film. Sundskolens ønske om at bundte begge besøgene og gennemføre dem på to dage lige i forlængelse af hinanden, passede så egentlig meget godt i lyset af, at de mere tøvende tilløb til at få lavet videoclips ikke blev videreført af nærmest tekniske årsager. Desuden prøvede kun Inselschule at optage clips, Sundskolen var ret passiv. Projektledelsen optog nogle videoclips og lagde dem på YouTube, så de kunne stå til rådighed for Beltkids på denne måde.

Primo april 2011 afholdt vi de to ”Beltkids-dage”. Vi havde igen haft fat i sponsorer og kunne således få alle deltagere over Femernbælt uden beregning.

Den 1. dag kom Inselschule om formiddagen til Nykøbing for at mødes med de danske kammerater. Om eftermiddagen tog vi så med bus og færge til Femern, hvor begge Beltkids-grupper indlogerede sig på vandrehjemmet for natten. 2. dag blev tilbragt på Inselschule og i Burg. Om eftermiddagen gik turen så hjem igen til Nykøbing for Sundskolens vedkommende.

Vi spurgte også:

Har du ændret din mening om naboerne – og hvordan?

2/3 fra Sundskolen sagde nej.

Andre meninger:

Troede de var nørder, men der jo gode nok.

Troede de var mere stille, men det er de jo ikke.

Vi havde svært at snakke med dem.

1 svarede med ja – ”jeg synes de er mere flinke end jeg troede.”

Inselschule Beltkids svarede for 1/3 dels vedkommende nej, kun 3 svarede ja.

Øvrige kommentarer:

Vi kunne jo kun tale med 2-3 stykker af dem, men de var så også rigtig søde.

Men de er jo så meget anderledes end vi.

Wir fragten auch:

Hast du deine Meinung über die Nachbarn von drüben geändert – und in welcher Weise?

2/3 der Beltkids der Sundskole antworteten „nein“.

Andere Aussagen:

Dachte, die seien Langweiler, aber eigentlich sind die ganz OK. Glaubte, die sind sehr still, aber das sind sie ja gar nicht.

Wir konnten nur schwer mit Ihnen reden.

1 Schüler antwortete ja – „ich finde die sind netter als erwartet“.

Inselschule: 1/3 meinte Nein, nur 3 antworteten Ja.

Andere Aussagen:

Wir konnten ja nur mit 2-3 sprechen – und die waren ja dann auch richtig nett.

Aber die sind ja so ganz anders als wir.

Under projektevalueringen omtaler vi besøgsdagene nærmere.

En ikke uvæsentlig del af 1.modul er Beltkids-elevernes egen evaluering. Dertil udarbejdede vi et spørgeskema, som omfattede vigtige punkter fra denne første omgang af Beltkids.eu. Eleverne blev bedt om at svare anonymt. Nogle af spørgsmålene og deres svar kan læses i marginteksterne til højre. *Hele spørgeskemaet samt de samlede svar kan interesserede til enhver tid rekvirere hos projektledelsen.*

Evaluering

Når man betræder ukendt område, støder man også på overraskelser. Det skete også under modul 1: noget kunne ikke gennemføres, andet forløb anderledes end forventet.

Beltkids-Logo: Involveringen af eleverne i logo-valget må betragtes som helstøbt succes. Det var det første skridt i retning mod en egentlig Beltkids-identitet. Men allerede på dette tidlige stadie i modul 1 måtte vi konstatere store forskelle i elevernes engagement: mens Inselschule-eleverne forvandlede sig fra i begyndelsen kritisk-positive Beltkids-aspiranter til engagerede Beltkids, reagerede Sundskolens elever snarere tilbageholdende med tendens til det negative. Det ændrede sig heller ikke resten af projektføreløbet.

Hjemmeside: Projektledelsen havde planlagt at præsentere hjemmesiden som kontaktforum, som Beltkids fra begge skoler kunne bruge til at blive knyttet sammen på. Det er ikke lykkedes. Hvorfor? Hjemmeside er old school – Twitter og Facebook er sagen. På grund af datasikkerheden ville vi imidlertid ikke integrere sociale fora i hjemmesiden. Det har så også bevirket, at hjemmesiden ikke blev accepteret helt. Den er nu en ren informationsside om projektet, mens Beltkids kommunikerer på Facebook – uden for projektets rammer. Det er helt fint, for projektet skal på ingen måde indsnævre initiativet og kontaktglæden hos Beltkids. Beltkids ved, hvad de gør.

Desværre måtte vi også her konstatere, at initiativet primært udgik fra Beltkids på Inselschule, dvs. når Sundskolens Beltkids fik tilbuddet om at være med, så kom de også (for nogle vedkommende) ud af starthullerne, men ikke på eget initiativ.

Videoprojekt og klassebesøg: Vi havde tænkt os, at eleverne bare skulle sende små, korte videoclips, hvor de præsenterede sig. Filerne skulle danne basis for en egentlig Beltkids-film. Men her spillede teknik og Beltkids ikke rigtig sammen, så et blev ikke til noget.

Sundskolen brugte det klassiske brevvenskabs-princip og sendte breve pr. post til Inselschule. Vi ville godt have haft brevene på hjemmesiden, men gik væk fra tanken igen, fordi brevene indeholdt personlige oplysninger som navne med adresser m.m., som ikke hører hjemme i Internettet.

Vi spurgte desuden:

Har du fået lyst til at se nærmere på uddannelsesmulighederne på den anden side af Femern Bælt?

Sundskolen:

Gennemgående afvisende svar. Man vil helst blive i „gamle Danmark“ som en elev udtrykker det.

15 elever holder fast i DK.

Dog har en elev fået lidt lyst til mulighederne i Tyskland, fordi man nu har fået et bedre indtryk af landet.

Inselschule:

2/3 siger nej til mulighederne på den anden side. af bællet.

3 af de tyske Beltkids er dog ikke afvisende i forhold til at undersøge mulighederne i Danmark .

Wir fragten auch:

Hast du durch den Besuch Lust auf mehr Informationen über die Weiterbildungsmöglichkeiten drüben im Nachbarland bekommen?

Sundskolen:

Durchgehend abweisende Antworten. Man will lieber - Zitat - „im guten alten Dänemark“ bleiben.

15 Schüler halten an Dänemark fest.

1 Schüler hat jedoch ein wenig Lust bekommen, die Möglichkeiten in Deutschland zu untersuchen, denn „nun hat man ja einen besseren Eindruck bekommen.“

Inselschule:

2/3 sagen nein zu den Möglichkeiten drüben.

3 deutsche Beltkids sind nicht abgeneigt, die Möglichkeiten in Dänemark zu untersuchen.

2 dage med klassebesøg kunne ikke helt honorere forventningerne hos projektledelsen og de deltagende lærere, at begge Beltkids-grupper ville komme hinanden i møde med nogenlunde åbent sind. Inselschule-Beltkids prøvede ihærdigt at komme i kontakt med deres kammerater fra Sundskolen, men det blev ikke rigtigt til noget – med få undtagelser, hvilket også blev bekræftet af vores spørgeskemaundersøgelse. Der kom en anderledes positiv reaktion fra Inselschules Beltkids, når initiativet udgik fra Sundskolens elever. Da vi spurgte hvorfor, var svaret: vi forstår dem ikke (elevernes mundtlige engelsk-kundskaber var i deres øjne ikke gode nok til at åbne sig for de andre; næsten ingen prøvede med tysk). Facit: de elever, der til dagligt i undervisningen er åbne og nysgerrig- interesserede, kunne også komme i kontakt med de Beltkids fra den anden skole, som havde den samme indstilling.

Der opstod mislyde undervejs, da nogle elever fra Sundskolen lige pludselig påstod, at de var blevet tvunget til at deltage i Beltkids-projektet.

Desværre genspejles disse malplacerede udtalelser også i Inselschules generelle kommentarer. Nogle elever derfra siger direkte: "Vi vil gerne deltage i et opfølgende projekt, men kun, hvis ingen tvinges til at deltage."

Her skal fremhæves med al tydelighed: Ingen er blevet tvunget til at deltage i projektet – ikke fra lærernes og heller ikke fra projektledelsens side! Påstanden har skadet projektet mere end ophavspersonerne måske er klar over.

Og – mens vi er ved mislyde: Inselschule-eleverne afviser med al kraft at "(citater) medierne hele tiden påstår, at vi er for broen ... Vi synes det er godt, at dette projekt drejer sig om at bygge bro i folks hoveder – det drejer sig om den mentale bro".

Også her har en forkert påstand forårsaget mere skade end godt er.

Også uden for skolernes mure – på færgen og om aftenen på vandrehjemmet – havde kun de elever kontakt til hinanden, der allerede fra starten var interesserede – iflg. Beltkids egne udsagn.

Men nok om mislyde og negative vibrationer: den fælles madlavning i Sundskolens skolekøkken (med fælles indkøb forinden) var en stor succes: maden smagte og samarbejdet hos begge grupper – også hen over sprogskel – fungerede godt.

Også boldspillet i Sundskolens gymnastikhal fungerede hen over grænserne – for her spillede piger mod drenge.

Det var planen at alle Beltkids skulle sove i „national blandede“ grupper i værelserne på vandrehjemmet. Det var nogle fra Sundskolen så meget imod – især de, der følte sig "tvunget" til at deltage i projektet – at man efter længere diskussion måtte se bort fra idéen.

Aftenens fælles pizza-spising i Inselschule gik til gengæld godt – mad og smagen af samme

Vi spurgte:

Vil du deltage i en evt. kommende Beltkids - modul 2, hvor samarbejdet mellem skolerne kunne tænkes at omfatte flere skoler og uddannelsessteder fra hele Region Sjælland og Ostholstein?

Sundskolen:

6 elever siger klart Ja
5 vil måske være med
3 er ligeglad
2 siger Nej

Inselschule:

6 elever siger klart Ja
3 sagde Ja, men kun hvis alle har lyst og ingen bliver tvunget til at deltage
3 ved ikke rigtigt
1 siger klart Nej

Wir fragten:

Würdest du an einem zukünftigen Beltkids - Projektbaustein 2 teilnehmen wollen, in dem die Zusammenarbeit zwischen den Schulen mehr Bildungseinrichtungen in der gesamten dänischen Region Seeland bzw. dem Kreis Ostholstein als nur jeweils eine Schule umfassen könnte?

Sundskolen:

6 Schüler antworten klar mit Ja
5 würden vielleicht teilnehmen
3 ist es egal
2 sagen Nein

Inselschule:

6 Schüler antworteten klar mit Ja
3 sagten ja, aber nur wenn alle Lust haben und niemand dazu gezwungen wird.
3 wissen nicht so recht
1 antwortet klar mit Nein

kan altid få tungerne på gled, også hos Beltkids.

Derefter var der musik i vandrehjemmet, men kun få blandende sig med kammeraterne fra den anden skole iflg. Beltkids egne udtalelser. Man ville hellere være sammen med dem, man kendte i forvejen.

Den følgende dag var helliget Inselschule. Inselschules elever delte Sundskolens elever op imellem sig i grupper og tog med dem ud i den almindelige undervisning. Interessen var stor og alle syntes, det var rigtigt sjovt og interessant, at overvære undervisningen på en fremmed skole i et andet land.

Meningen var, at der derefter skulle laves en videofilm, hvor man skulle interviewe hinanden om besøgsdagene. Men det blev der set bort fra, dialogen mellem Inselschule og Sundskole var stadig ikke god nok.

Efter fælles frokost i Inselschules kantine var det også så småt tid til at samle bagagen og finde bussen til færgehavnen i Puttgarden. For Sundskolens elever var det en sand udfordring at spise varm mad til frokost – for nogle vel nok ligefrem et kulturchok!

En generel vurdering af aktiviteterne under projektmodul 1:

Vi synes, at det inden for de snævert afgrænsede rammer af modulet, som af skolemæssige årsager (ferier, prøveterminer m.m.) kun varede i effektivt 3 måneder, er lykkedes at få begge elevgrupper til at beskæftige sig med de nære omgivelser umiddelbart nord hhv. syd for sit eget nærmiljø.

Sundskolens elever har opdaget, at Femern ikke kun er dåsecola og feriestart sydpå. Her findes faktisk unge i samme alder med de samme udfordringer som i Nykøbing.

Inselschules elever har opdaget, at Danmark ikke kun er Vesterhav og København, men at også Lolland og Falster hører med til landet, ikke kun som opfyldt område, som motorvejen er bygget på.

Vi glæder os over, at begge grupper også efter klassebesøgene er enige om at holde forbindelse med hinanden, udenfor Beltkids-regi på Facebook. Det vil vise sig, hvor mange ægte Beltkids holder ved.

Vi anser det som succes og er fast overbevist om, at begrebet "Beltkids" har en fremtid. De små beviser inden for rammerne af vores projekt, der bevidner at vores idé er bæredygtig, har fået os til at sætte fokus på Beltkids modul 2.

Projektleitung/-ledelse:

Berit Hopstock
Henrik Hopstock

Hopstock Erhvervsservice
Lyngby Hovedgade 15D
DK-2800 Kgs. Lyngby

Telefon: +45 4587 7040
E-Mail: hh@hopstock.dk

Auftraggeber/Opdragsgivere:

Auftraggeber sind der „Fachdienst Regionale Planung“ des Kreises Ostholstein in Eutin und „Fonden Femern Belt Development“ in Holeby, die die Initiative "Beltkids.eu" im Rahmen des EU-Interreg IVa-Projektes "Regionalmanagement Fehmarnbelt-Region" finanziell unterstützen.

Opdragsgivere er „Fachdienst Regionale Planung“ hos Kreis Ostholstein i Eutin samt „Fonden Femern Belt Development“ i Holeby, som understøtter initiativet "Beltkids.eu" finansielt inden for rammerne af EU-Interreg IVa-Projektet "Regionalmanagement Fehmarnbælt Region".

Næste skridt

Hvad har vi lært?

Først og fremmest skal sikres, at kun virkelig interesserede unge deltager i projektet. Vi vil i hvert fald undgå, at der igen findes deltagere, der føler sig tvunget ind i gruppen. En hel klasse er mere end velkommen, men kun, hvis alle er indstillet på at yde deres bidrag. Også skolerne skal tages i ed, så der allokeres ressourcer til projektet, for ikke alt kan finansieres via støttemidler og sponsorer. Vi har allerede gjort gode erfaringer hos Sundskolen og Inselschule med denne byrdefordeling

Men projektmodul 2 skal også tale til verden uden for skolerne. Vi ser gerne, at nogle af de aktører, der allerede nu er aktive omkring Femernbælt-forbindelsen, kommer til Beltkids og fortæller om deres arbejde. Et fjernere mål for samarbejdet med aktørerne er at de også kommer ind i undervisningsrelevante sammenhænge og bidrager til at relatere skolefagenes indhold til den udvikling, der foregår udenfor (skole)murene ude i Femernbælt (natur og miljø, tekniske løsningstiltag m.m.). Også denne tanke har vi omtalt i vores udførlige projektprogram (*programmet kan rekvireres hos projektledelsen*).

P.t. har 5 undervisningsinstitutioner i Danmark erklæret sig interesserede i at deltage i et projektmodul 2. Også fra tysk side har vi fået tilsagn, som vi vil komme tilbage til i nærmeste fremtid.

Opfordring til alle aktører!

Som projektledelse med udspring i det private erhvervsliv er vi imidlertid tvunget til at finde partnere blandt de offentlige institutioner, som kan få adgang til støttemidler. Som privat virksomhed alene har vi ingen adgang til midlerne. Samtidigt må vi satse på private sponsorer, som vi jo også har prøvet i forbindelse med modul 1 – og også har haft succes med. Desværre kunne vi kun få virksomheder fra Ostholstein i tale under modul 1. Vi kunne ikke vække interessen hos danske virksomheder – men de skal nok også komme på banen.

Vi er klare til at gå om bord i Beltkids.eu projektmodul 2, skolerne er klare – lad os så komme i gang!

Tak til sponsorerne på
projektmodul 1 af
Beltkids.eu:

logodesign,
plakatdesign

T-shirts

plakattryk,
hjemmeside